

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/95/2022
Identifikačné číslo spisu: 2512214911
Dátum vydania rozhodnutia: 28.05.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:2512214911.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti GERANIUM s. r. o., Vrbové, Semenárska 1, IČO: 31 436 471, proti žalovaným 1/ K. O. D., narodenej XX. K. XXXX, N., O. H. XX/XX (pôvodne ako žalovaná 2/) 2/ K. D., narodenému XX. F. XXXX, C., X. K. XXX/X, zastúpenému advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., Piešťany, Žilinská cesta 130, IČO: 36 866 598, 3/ K. D., narodenému XX. O. XXXX, C., I. XXXX/X, o určenie neplatnosti právnych úkonov a o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-13C/82/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13. októbra 2021 sp. zn. 24Co/28/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Piešťany (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 05. februára 2020 č. k. 13C/82/2012-510:

I. žalobu o určenie, že právny úkon - vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva nehnuteľností, zapísaných v Okresnom úrade Piešťany, katastrálnom odbore, ktoré sú evidované na liste vlastníctva č. XXXX pre okres N., obec C., katastrálne územie C. ako parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1191 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 2547 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXXX/X, orná pôda o výmere 38875 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku a parcela registra "C" č. XXXX/X, vodná plocha o výmere 1673 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, formou notárskej zápisnice Nz 11127/2012, ktorá bola spísaná na notárskom úrade Michala Dzamka v Novom Meste nad Váhom dňa 28. marca 2012, je absolútne neplatný, zamietol;

II. žalobu o určenie, že právny úkon - nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v Okresnom úrade Piešťany, katastrálnom odbore, ktoré sú evidované na liste vlastníctva č. XXXX pre okres N., katastrálne územie C. ako: parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1191 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o

výmere 2547 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXXX/X, orná pôda o výmere 38875 m², veľkosť podielu 1/4 vzhľadom k celku a parcela registra "C" č. XXXX/X, vodná plocha o výmere 1673 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, formou Darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 30. apríla 2012 medzi S. H., rod. W., nar. XX. V. XXXX a K. O. D., rod. H., nar. XX. K. XXXX, je absolútne neplatný, zamietol;

III. žalobu o určenie, že právny úkon - nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v Okresnom úrade Piešťany, katastrálnom odbore, ktoré sú evidované na liste vlastníctva č. XXXX pre okres N., katastrálne územie C., ako: parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1191 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 2547 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXXX/X, orná pôda o výmere 38875 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, formou Kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 14. júna 2012, medzi K. O. D., rod. H., nar. XX. K. XXXX a K. D.J., nar. XX. F. XXXX, je absolútne neplatný, zamietol;

IV. žalobu o určenie, že vlastníkom nehnuteľností zapísaných v Okresnom úrade Piešťany, katastrálnom odbore, ktoré sú evidované na liste vlastníctva č. XXXX pre Okres N., katastrálne územie C. ako: parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1191 m², veľkosť podielu 1/4 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 2547 m², veľkosť podielu 1/4 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXXX/X, orná pôda o výmere 38875 m², veľkosť podielu 1/4 vzhľadom k celku a parcela registra "C" č. XXXX/X, vodná plocha o výmere 1673 m², veľkosti podielu vzhľadom 1/4 k celku je GERANIUM s. r. o., IČO: 31 436 471, so sídlom Semenárska 1, Vrbové, zamietol;

V. žalobu o určenie, že právny úkon - nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v Okresnom úrade Piešťany, katastrálnom odbore, ktoré sú evidované na liste vlastníctva č. XXXX pre okres N., katastrálne územie C., ako: parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1191 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 2547 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXXX/X, orná pôda o výmere 38875 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, vodná plocha o výmere 1673 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 2898 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 3540 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 2719 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku a parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 110 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, formou Dohody o vydaní nehnuteľností zo dňa 01. apríla 1992, uzatvorenej medzi odštepným závodom štátneho podniku SEMEX š. p. a N. H., nar. XX. A. XXXX, je absolútne neplatný, zamietol;

VI. žalobu o určenie, že právny úkon - nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v Okresnom úrade Piešťany, katastrálnom odbore, ktoré sú evidované na liste vlastníctva č. XXXX pre okres N., katastrálne územie C., ako: parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1191 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 2547 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXXX/X, orná pôda o výmere 38875 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, vodná plocha o výmere 1673 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 2898 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 3540 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 2719 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku a parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 110 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, formou Darovacej zmluvy uzavretej medzi N. H. rod. H., nar. XX. A. XXXX a K. O.Q. D., rod. H., nar. XX. K. XXXX, je absolútne neplatný, zamietol;

VII. žalobu o určenie, že právny úkon - nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej v Okresnom úrade Piešťany, katastrálnom odbore, ktorá je evidovaná na liste vlastníctva č. XXXX pre okres N., katastrálne územie C., ako parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 2898 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, formou Kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 03. decembra 2010, medzi K. O. D., rod. H., nar. XX. K. XXXX a K. D., rod. D., nar. XX. O. XXXX, je absolútne neplatný, zamietol;

VIII. žalobu o určenie, že právny úkon - nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej v

Okresnom úrade Piešťany, katastrálnom odbore, ktorá je evidovaná na liste vlastníctva č. XXXX pre okres N., katastrálne územie C., ako parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 2898 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, formou Kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 04. septembra 2012, medzi K. D., rod. D., nar. XX. O.Q. XXXX a K. D., nar. XX. F. XXXX, je absolútne neplatný, zamietol;

IX. žalobu o určenie, že právny úkon - nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v Okresnom úrade Piešťany, katastrálnom odbore, ktoré sú evidované na liste vlastníctva č. XXXX pre okres N., katastrálne územie C., ako: parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1191 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X záhrady a nádvoria o výmere 2547 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku a parcela registra "C" č. XXXXX/X, orná pôda o výmere 38875 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, formou Kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 08. septembra 2011 medzi K. O. D., rod. H., nar. XX. K. XXXX a K. D., rod. D., nar. XX. F. XXXX, je absolútne neplatný, zamietol;

X. žalobu o určenie, že právny úkon - nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v Okresnom úrade Piešťany, katastrálnom odbore, ktoré sú evidované na liste vlastníctva č. XXXX pre okres N., katastrálne územie C., ako: parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 3540 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 2719 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 110 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X záhrady o výmere 1673 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, formou Kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 12. októbra 2012 medzi K. O. D., rod. H., nar. XX. K. XXXX a K. D., rod. D., nar. XX. F. XXXX, je absolútne neplatný, zamietol;

XI. žalobu o určenie, že vlastníkom nehnuteľností zapísaných v Okresnom úrade Piešťany, katastrálnom odbore, ktoré sú evidované na liste vlastníctva č. XXXX pre Okres N., katastrálne územie C. ako: parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1191 m², veľkosť podielu 3/4 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 2547 m², veľkosť podielu 3/4 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXXX/X, orná pôda o výmere 38875, veľkosť podielu 3/4 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, vodná plocha o výmere 1673 m², veľkosť podielu 3/4 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 2898 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 3540 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku, parcela registra "C" č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 2719 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku a parcela registra "C" č. XXXX/X, záhrady o výmere 110 m², veľkosť podielu 1/1 vzhľadom k celku je GERANIUM s. r. o., IČO: 31 436 471, so sídlom Semenárska 1, Vrbové, zamietol;

Zároveň vo výrokoch XII. až XV. rozhodol, že (pôvodne označení) žalovaní 1/ až 4/ majú proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 2741/1998-420 zo dňa 16. apríla 1998 zistil, že dňom 30. apríla 1998 sa zrušuje bez likvidácie Šľachtiteľsko - výskumná stanica Vrbové, štátny podnik, IČO: 34 106 677, so sídlom Semenárska 1, Vrbové a jeho majetok so všetkými aktívami a pasívami, právami a záväzkami i neznámymi, prechádza dňom 01. mája 1998 na Fond národného majetku SR, ktorý v súlade s privatizačným projektom, schváleným rozhodnutím MSPNM SR č. 554 dňom 01. mája 1998 prevedie tento majetok na spoločnosť GERANIUM, s. r. o., IČO: 31 436 471, so sídlom Semenárska 1, Vrbové. Poukázal na to, že z uvedeného rozhodnutia MH SR nevyplýva, že predmetom privatizácie boli nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu. Žalobkyňa tak podľa názoru súdu prvej inštancie nepreukázala vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ku ktorým sa domáhala v konaní určenia vlastníctva. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na podmienky, za splnenia ktorých môže dôjsť k nadobudnutiu vecí vydržaním, pričom konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala splnenie všetkých zákonných podmienok, a to najmä oprávnenosť držby a dobromyseľnosť. Dodal, že bolo nesporné, že žalobkyňa predmetné nehnuteľnosti užívala, avšak bez právneho titulu. Súd prvej inštancie zároveň dospel k záveru, že na určení neplatnosti právnych úkonov (výroky I. až III. a V. až X. rozsudku) nie je naliehavý právny záujem, nakoľko zodpovedanie týchto otázok by na právnom postavení žalobkyne nič nezmenilo; išlo o prejudiciálne otázky vo vzťahu k určovacím výrokom (výroky IV. a XI. rozsudku). Na

dôvažok uviedol, že žalobkyňa sa výrokmi V. a VI. rozsudku domáhala vyslovenia absolútnej neplatnosti právnych úkonov aj voči subjektom, ktoré neboli stranami sporu.

1.2. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 13. októbra 2021 sp. zn. 24Co/28/2021 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a (pôvodne označeným) žalovaným 1/ až 4/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd sa po preskúmaní všetkých rozhodujúcich odvolacích námietok v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalobkyňou v odvolaní namietaných skutočností je správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. V súvislosti s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci v zhode so súdom prvej inštancie konštatoval, že žaloba je vo výrokoch I.-III. a V.-X. nedôvodná, keď žalobkyňa neosvedčila v danom prípade naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže právne postavenie žalobkyne by sa ani rozhodnutím súdu nezlepšilo, a to ani z hľadiska vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ani z hľadiska práv a povinností vyplývajúcich z predmetných zmlúv. Zdôraznil, že vyriešenie predmetných otázok malo charakter predbežných otázok pri nárokoch na určenie vlastníckeho práva žalobkyne, ktoré taktiež boli predmetom sporu. Odvolací súd ďalej konštatoval, že žalobkyňa vo vzťahu k nárokom IV. a XI., ktorými sa domáhala určenia vlastníckeho práva, mala naliehavý právny záujem, pričom súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Podotkol, že súd prvej inštancie tiež správne zohľadnil, že žalobkyňa nepreukázala splnenie podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, predovšetkým právny titul, oprávnenosť držby a dobromyseľnosť. Ďalej s poukazom na povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť rozviedol, že tvrdenia žalobkyne zostali len v rovine všeobecnej, keď z priloženého rozhodnutia MH SR nevyplýva, že predmetom privatizácie boli nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu. Odvolací súd tiež zdôraznil, že k naplneniu dobrej viery nestačí, keď tvrdené právo k nehnuteľnosti bolo dlhodobo vykonávané bez toho, aby mu vlastníci nehnuteľnosti v jeho výkone bránili. Dobromyseľnosť zaniká momentom, kedy sa držiteľ oboznámil so skutočnosťou, ktorá objektívne musela v ňom vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec alebo právo patrí, a to bez ohľadu na to, že subjektívne naďalej ostal v presvedčení o svojom vlastníctve veci, alebo oprávnenom výkone práva. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že nie je úlohou civilného súdu snažiť sa z vlastnej iniciatívy hľadať v podaniach relevantné údaje na účely vyhovievania žalobe a vykonávať dokazovanie bez iniciatívy strany sporu, ktorej svedčí bremeno tvrdenia a bremeno dôkazné. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní uvádzala, že súd prvej inštancie ustálil, že došlo k vydržaniu pozemkov na neznámeho vlastníka O. H., pričom žalobkyňa poukazovala na neplatnosť notárskej zápisnice o vydržaní, takýto záver podľa názoru odvolacieho súdu z prvoinštančného rozhodnutia nevyplýval, pretože súd prvej inštancie ani nepristúpil k vecnému záveru o tejto otázke, nakoľko dospel k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní poukazovala na nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, odvolací súd uviedol, že podľa ustanovenia § 383 CSP je viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, pričom konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal všetky relevantné dôkazy navrhnuté stranami, tieto dôkazy správne vyhodnotil a z hodnotenia dôkazov ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal. Dodal, že výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožnil. Napokon aj odvolaciu námietku žalobkyne o nesprávnom zistení skutkového stavu súdom prvej inštancie vyhodnotil odvolací súd ako nenáležitú.

2.2. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Namietala, že odvolací súd napadnuté rozhodnutie neodôvodnil, svoje právne a skutkové závery vyslovil bez jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky skutkovo relevantné otázky. Ďalej poukázala na to, že odvolací súd opomenul všetky dôkazy, ktoré v konaní produkovala žalobkyňa. Tiež mala za to, že súdy dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dovolateľka konštatovala, že súdy nesprávne ustálili, že žalobkyni nesvedčí vlastnícke právo k pozemkom, ktoré sú predmetom sporu. Podľa jej presvedčenia bolo nesporné a dokázané, že je právnou nástupkyňou štátneho podniku Šľachtiteľsko-výskumná stanica Vrbové. Mala za to, že v plnom rozsahu osvedčila vlastnícke právo k pozemkom. Od vstupu do práv a povinností po právnom predchodcovi hospodárila na pozemkoch, ktoré sú predmetom sporu, nerušene až doposiaľ ako oprávnený držiteľ. Dodala, že nemala žiaden dôvod domnievať sa, že v budúcnosti by mohla byť niekým v držbe a hospodárení na nehnuteľnostiach rušená. Ďalej poukázala na predloženie relevantných listinných dôkazov z 18. novembra 2019, ktorými okrem iného preukázala splnenie zákonných podmienok pre vydržanie - oprávnenosť a dobromyseľnosť držby. Na základe toho konštatovala, že ako oprávnená držiteľka nadobudla vlastnícke právo k pozemkom vydržaním v roku 2008, čomu nasvedčuje hospodárska zmluva a rozhodnutie MH SR. Dovolateľka zároveň spochybnila nadobudnutie pozemkov do vlastníctva vydržaním S. H., a preto nemohlo vlastnícke právo prejsť ani na ďalšie fyzické osoby, ktoré následne prevádzali vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na základe scudzovacích zmlúv. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení pritom odôvodnila tým, že právne postavenie žalobkyne je bez tohto určenia neisté a jej práva ohrozené. Aj na pozemkoch, ktoré boli predmetom vydržania, má žalobkyňa vybudované stavby a inžinierske siete. Podotkla, že ak by bol dodržaný zákon, tieto pozemky by nikdy nemohli byť predmetom vydržania žalovanými. Napokon dovolateľka konštatovala, že v konaní preukázala hrubý rozpor so zákonom a absolútnu neplatnosť právnych úkonov, lebo z nepráva nemôže vzniknúť právo.

3.2. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, prípadne, aby sám vo veci rozhodol. Zároveň navrhuje odložiť právoplatnosť napadnutých rozhodnutí súdov nižších inštancií.

4. Žalovaný 2/ (pôvodne žalovaný 3/) vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že súdy učinili správne právne závery a skutkový stav bol správne a úplne zistený. Dodal, že súdy postupovali v súlade so zákonom a k žiadnemu znemožneniu procesných práv žalobkyne nedošlo a už vôbec nie k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP. Podľa jeho názoru sú zároveň rozhodnutia súdov nižších inštancií presvedčivo odôvodnené. Pokiaľ išlo o uplatnený odvolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolateľka nevymedzila žiadnu právnu otázku a už len z tohto dôvodu je dovolanie neprípustné. Žalovaný 2/ preto navrhol podané dovolanie odmietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Pôvodne žalovaný 2/ a 4/ sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadрили.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) považoval v prvom rade za potrebné vyrovnať sa so zistením skutočnosti o úmrtí žalovanej 1/ S. H. v priebehu dovolacieho konania. Okresný súd Piešťany uznesením z 13. mája 2022 č. k. 2D/38/2022, Dnot 186/2022 určil, že do dedičstva po poručiťelke patrí majetok špecifikovaný vo výroku uznesenia (výrok I.), určil všeobecnú hodnotu majetku poručiťelky a čistú hodnotu dedičstva. Potvrdil, že dedičstvo uvedené vo výroku II. uznesenia nadobudla jediná dedička K. O. D., rodená H. (pozostalá dcéra poručiťelky) a dedičke uložil povinnosť zaplatiť odmenu a hotové výdavky notára ako súdneho komisára v celkovej výške 998,58 eur a to v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia.

5.1. Podľa § 63 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať (ods. 1). V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve (ods. 2). Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve (ods. 3). Podľa § 65 ods. 1 CSP právny nástupca podľa § 63 a § 64 prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho

predchodcu. Na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

5.2. Pretože úmrtím strany (fyzickej osoby) dochádza k strate jej procesnej subjektivity (por. § 61 CSP a § 7 Občianskeho zákonníka) a k tejto právnej skutočnosti došlo po začatí dovolacieho konania na strane žalovanej 1/ S. H., najvyšší súd rozhodujúci o podanom dovolaní bol postavený pred otázkou, ktorý z postupov predpokladaných v ustanovení § 63 ods. 1 CSP sa má uplatniť. Predmet konania o určenie neplatnosti právnych úkonov a určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam tvorí tzv. majetkový spor a v zmysle ustanovenia § 63 ods. 2 veta prvá CSP pritom súd v konaní pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor, pričom z povahy veci vyplýva, že majetkovým sporom sú predovšetkým spory, predmetom ktorých je nejaké plnenie a spory, predmetom ktorých je subjektívne právo oceneniteľné alebo vyjadriteľné v peniazoch. Preto v posudzovacom prípade po právoplatnom skončení konania o dedičstve neprichádza do úvahy zastavenie konania, ale iba pokračovanie v (dovolacom) konaní s dedičkou nežijúcej žalovanej 1/ S. H., (§ 63 ods. 2 CSP), a to K. O. D., pričom táto dedička je tiež v spore ako žalovaná 2/. Na základe uvedeného najvyšší súd rozhodol, že v dovolacom konaní bude na strane žalovaných pokračovať s právnym nástupcom pôvodnej žalovanej 1/ s jej dedičkou a zároveň žalovanou 2/ a ďalej bude K. O. D. označená ako pôvodne žalovaná 2/.

6. Posúdením návrhu dovolateľky o odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre vyhovieť návrhu v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 CSP, a preto v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b) CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Žalobkyňa vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, odvolací súd opomenul všetky dôkazy, ktoré v konaní produkovala žalobkyňa, tiež mala za to, že súdy dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dovolateľka konštatovala, že súdy nesprávne ustálili, že žalobkyni nesvedčí vlastnícke právo k pozemkom, ktoré sú predmetom sporu. Ďalšia námietka dovolateľky atakovala nesprávnosť právneho posúdenia odvolacieho súdu o nedostatku naliehavého právneho záujmu, ktorý odôvodnila tým, že právne postavenie žalobkyne je bez tohto určenia neisté a jej práva ohrozené.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

13. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

14. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

15. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Súdy oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Myšlienkový postup súdov je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali.

15.1. Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalobkyňa uvádzala v dovolaní o neadekvátnom rozsudku odvolacieho súdu, trpiaceho nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov (oboch) nižších inštancií je zrejmé, z akých skutkových zistení a právnych úvah vychádzali, keď dospeli k záveru o nedôvodnosti uplatneného nároku žalobkyne na určenie neplatnosti právnych úkonov a o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

15.2. Súd prvej inštancie odôvodnil, že podmienky procesnej prípustnosti žalôb na určenie právnej skutočnosti podaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku sa majú posudzovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (porovnaj aj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. decembra 2018, sp. zn. 6Cdo/30/2018). Keďže žaloba v preskúmanom prípade bola podaná na súd prvej inštancie dňa 03. decembra 2012, v znení podania zo dňa 07. októbra 2014 teda ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, bolo potrebné otázku jej prípustnosti posudzovať podľa Občianskeho súdneho poriadku (§ 470 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku). Pokiaľ ide o zmenu žaloby zo dňa 09. júla 2018, pripustenú uznesením zo dňa 07. augusta 2018, k tomuto došlo za účinnosti Civilného sporového poriadku, preto bolo potrebné posúdiť prípustnosť aj podľa ustanovení Civilného sporového poriadku. Občiansky súdny poriadok účinný v čase začatia konania na súde prvej inštancie stanovoval, čoho sa môže žalobca domáhať žalobou, teda, aké sú prípustné druhy žalôb z hľadiska petitu. Podľa ustanovenia § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase začatia konania na súde prvej inštancie sa určenie môže týkať len právneho vzťahu alebo práva, ak je na tom naliehavý právny záujem. Predmetom určenia môže byť len taký právny vzťah alebo právo, o ktorom môže súd rozhodnúť v

rámci právomoci vymedzenej procesným predpisom. Iné určenie, než určenie existencie právneho vzťahu alebo práva (pozitívne určenie), prípadne neexistencie právneho vzťahu alebo práva (negatívne určenie), rozhodnutím súdu prichádza do úvahy vtedy, len keď to zákon pripúšťa. Úspešne môže podať určovaciu žalobu len ten, kto má na požadovanom určení naliehavý právny záujem, ktorý spočíva v tom, že právne postavenie žalobcu je bez tohto určenia ohrozené, alebo sa jeho právne postavenie stalo neistým. Naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení tkvie teda v tom, že práve takéto určenie vyrieši všetky sporné právne otázky medzi stranami, vytvorí tak i pevný právny základ pre ich budúce právne vzťahy a svojimi dôsledkami vytvorí prekážku pre prípadné ďalšie určenia a predíde aj sporom o plnenia. Ak požadované určenie stav ohrozenia práva neodstráni, alebo nevytvorí efektívnu istotu v dotknutom právnom vzťahu, nebude podmienka naliehavého právneho záujmu naplnená. Všeobecne platí, že určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak právna otázka, o ktorej má byť rozhodnuté na základe určovacej žaloby, má povahu otázky len predbežnej vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia. Existencia naliehavého právneho záujmu je nezriedka mimoriadne zložitou nielen skutkovou, ale aj právnou otázkou, ktorej vyriešenie sa vždy odvíja od obsahu hmotnoprávnej úpravy. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši. V súdnom spore sa žalobkyňa pôvodnou žalobou domáhala určenia neplatnosti špecifikovaných právnych úkonov konkrétne Dohody o vydaní nehnuteľností zo dňa 01. apríla 1992 uzavretej medzi odštepným závodom štátneho podniku SEMEX š. p. a N. H., rod. H. nar. XX. A. XXXX, Darovacej zmluvy uzavretej medzi N. H. rod. H. nar. XX. A. XXXX a K. O. D. rod. H. nar. XX. K. XXXX, Kúpnych zmlúv uzavretej medzi K. O. D. rod. H. nar. XX. K. XXXX a K. D.J. rod. D. nar. XX. F. XXXX, z dôvodu absolútnej neplatnosti, teda ide o žalobu zodpovedajúcu ustanoveniu § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase začatia konania na súde prvej inštancie. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa neosvedčila v preskúvanom prípade naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže právne postavenie žalobkyne by sa ani rozhodnutím súdu nezlepšilo, a to ani z hľadiska vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ani z hľadiska práv a povinností vyplývajúcich z predmetných zmlúv. Určenie existencie právnej skutočnosti (že právny úkon je neplatný), by tak odporovalo vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Všeobecne totiž platí, že možnosť podania žaloby na plnenie vylučuje možnosť žaloby na určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Žaloba na určenie (ne)existencie právnej skutočnosti nie je totiž objektívne spôsobilá odstrániť spornosť tak, aby vylúčila možnosť prípadných ďalších súdnych sporov. Z vyššie uvedených dôvodov žalobkyňa nepreukázala podľa ustanovenia § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase začatia konania na súde prvej inštancie na požadovanom určení naliehavý právny záujem. V danom prípade odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je vo výrokoch I. - III. a V. - X. nedôvodná, keďže žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Aby bol naliehavý právny záujem daný, aby rozhodnutie súdu nebolo výsledkom hromadenia zbytočných sporov a aby slúžilo potrebám praktického života, musí vyriešiť predmet sporu medzi stranami, dať mu právny rámec a vyriešiť ich neistotu s konečnou platnosťou. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti právnych úkonov žalobkyňa nemôže mať, pretože vyriešenie týchto otázok majú charakter predbežných otázok pri nárokoch na určenie vlastníckeho práva žalobkyne, ktoré taktiež boli predmetom sporu. Podľa ustálenej súdnej judikatúry platí, že ak vyslovením neplatnosti právneho úkonu sa má riešiť len predbežná otázka vo vzťahu k otázke, či tu právo je alebo nie je, nie je na takejto žalobe daný naliehavý právny záujem (porovnaj napríklad rozsudok NS SR, sp. zn. 3Cdo 98/2004).

15.3. Pokiaľ ide o pripustenú zmenu žaloby, ku ktorej došlo za účinnosti Civilného sporového poriadku, odvolací súd sa zaoberal jej prípustnosťou z pohľadu nového procesného kódexu. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala (mimo iného) určenia neplatnosti

právnych úkonov v uplatnených nárokoch I. - III. a V. - X., čo je celkom zrejme žaloba spadajúca pod ustanovenie § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku. Žaloba v zmysle tohto ustanovenia je však prípustná len vtedy, ak určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto napr. výrok rozsudku, že kúpna zmluva je neplatná, nemá výpovednú hodnotu, či je v čase jeho vyhlásenia vlastníkom veci žalobca, alebo niekto iný. Žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý nevyplýva z osobitného právneho predpisu, je potrebné považovať za vadný.

15.4. Odvolací súd podrobne odôvodnil, že podaná žaloba o určenie neplatnosti právnych úkonov označených v uplatnených nárokoch I. - III. a V. - X., je žalobou o určenie právnej skutočnosti, ktorá môže byť v zmysle ustanovenia § 137 písm. d) CSP podaná iba, ak takáto možnosť vyplýva z osobitného predpisu. Žalobu o určenie neplatnosti právnych úkonov súd správne zamietol, keď určenie neplatnosti právnych úkonov nevyplýva z osobitného predpisu. Zároveň vyriešenie otázky neplatnosti právnych úkonov má charakter predbežných otázok pri nárokoch na určenie vlastníckeho práva žalobkyne, ktoré taktiež boli predmetom sporu.

15.5. Súdny tiež správne vyvodili a odôvodnili záver, že žalobkyňa mala vo vzťahu k nárokom IV. a XI., ktorými sa domáhala určenia vlastníckeho práva, naliehavý právny záujem. Žalobkyňa počas konania na súde prvej inštancie aj v odvolacom konaní tvrdila, že vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam je oprávnený držiteľ, vlastnícke právo nadobudla vydržaním a preukázala oprávnenú držbu. Súdny oboch inštancií správne uzavreli, že žalobkyňa nepreukázala vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, žalobkyňa nepreukázala splnenie podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, predovšetkým právny titul, oprávnenosť držby a dobromyseľnosť, ktoré aj náležite odôvodnili.

15.6. Súdny aj podrobne odôvodnili a zaoberali sa argumentáciou žalobkyne, že jej vlastníckemu právu nasvedčuje aj hospodárska zmluva a rozhodnutie MH. Odvolací súd sa však zhoduje s názorom súdu prvej inštancie v bode 7. rozsudku, že „Z Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 2741/1998-420 zo dňa 16.04.1998 súd zistil, že dňom 30.04.1998 sa zrušuje bez likvidácie Šľachtiteľsko-výskumná stanica Vrbové, štátny podnik, IČO: 34 106 677, so sídlom Semenárska 1, Vrbové a jeho majetok so všetkými aktívami a pasívami, právami a záväzkami i neznámymi, prechádza dňom 01.05.1998 na Fond národného majetku SR, ktorý v súlade s privatizačným projektom, schváleným rozhodnutím MSPNM SR č. 554 dňom 01.05.1998 prevedie tento majetok na spoločnosť GERANIUM, s. r. o., IČO: 31 436 471, so sídlom Semenárska 1, Vrbové (teda na žalobcu). Z uvedeného rozhodnutia MH SR nevyplýva, že predmetom privatizácie boli nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu“. Poukázali, že z uvedeného je možné vyvodiť, že žalobkyňa nepreukázala právny dôvod držby k predmetným nehnuteľnostiam, ktorý záver samo osebe postačoval pre záver o nemožnosti žalobe vyhovieť. Tvrdenia žalobkyne zostali len v rovine všeobecnej, ako správne uviedol súd prvej inštancie, z rozhodnutia MH SR nevyplýva, že predmetom privatizácie boli nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu. K naplneniu dobrej viery nestačí, keď tvrdené právo k nehnuteľnosti bolo dlhodobo vykonávané bez toho, aby mu vlastníci nehnuteľnosti v jeho výkone bránili. Nadobúdateľovo presvedčenie o tom, že mu právo užívania veci patrí, že nekoná bezprávne, musí byť podložené dôvodom oprávňujúcim na toto presvedčenie, teda okolnosťami svedčiacimi o poctivom nadobudnutí. Posúdenie toho, či je držiteľ s prihliadnutím na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec alebo právo patrí, nemôže vychádzať len z hodnotenia subjektívnych predstáv držiteľa, ale len z preukázania právneho dôvodu dobromyseľnej držby jeho právnymi predchodcami. Len v tom prípade si oprávnený držiteľ do plynutia vydržacej doby môže započítať vydržaciu dobu svojho právneho predchodcu. Doby, v rámci ktorých vykonávali oprávnenú držbu rôzni držiteľia, potom musia na seba navzájom nadväzovať a nesmú byť prerušené dobou, počas ktorej bola vec v neoprávnenej držbe. Dobromyseľnosť totiž zaniká momentom, kedy sa držiteľ oboznámil so skutočnosťou, ktorá objektívne musela v ňom vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec alebo právo patrí, a to bez ohľadu na to, že subjektívne naďalej ostal v presvedčení o svojom vlastníctve veci, alebo oprávnenom výkone práva. Takáto dobromyseľnosť ale v

danom spore nebola tvrdená a preto nebola ani preukázaná.

15.7. So zreteľom na uvedené možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, a je zrejmé, ako a z akých dôvodov meritorne (rozsudkom) vo veci samej rozhodol. A keďže napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vytvára v spätosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie organickú a kompletizujúcu jednotu, jeho odôvodnenie spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 393 CSP týkajúceho sa náležitostí odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ nesúhlasí so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15.8. Dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Predovšetkým ale prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (príp.) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. R 24/2017).

15.9. Dovolací súd na uvedenom základe dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva. Dovolací súd preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

16. Žalobkyňa prípustnosť dovolania podala aj v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ktoré však bližšie nezdôvodnila.

16.1. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

16.2. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

16.3. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť

dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

16.4. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 432 ods. 2 CSP, ktoré uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Prípustnosť podaného dovolania dovolací súd posudzuje vždy autonómne podľa jeho obsahu (porov. 8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020), keďže povinnou náležitosťou dovolania v prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 432 CSP nie je uvedenie toho, v čom dovolateľ vidí prípustnosť podaného dovolania. Dovolaiteľka však na nijakom základe nekonkretizovala a z obsahu dovolania nie je možné ani vyabstrahovať, ktorá otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

16.5. V tejto súvislosti hodno poznamenať, že aj keď platí, že dovolací súd nie je pri posudzovaní prípustnosti dovolania viazaný dovolateľom označeným dôvodom prípustnosti dovolania (sp. zn. 1VOBdo/2/2020), predsa len, absolútne zúženie náležitostí dovolania dovolateľom iba na všeobecné označenie toho, že dôvody stanovené v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) CSP sú dané, bez akejkoľvek subsumpcie (prípustnosti dovolania), je podľa názoru dovolacieho súdu nedostačujúce.

16.6. Podľa názoru dovolacieho súdu je ustanovenie § 432 ods. 2 CSP nutné vykladať v spojitosti a vo väzbe na § 421 CSP, zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd buď odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

16.7. Dovolací súd v kontexte uvedeného tiež poznamenáva, že otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Podstatný je v tomto smere aj judikovaný právny záver ústavného súdu (sp. zn. II. ÚS 172/03), v zmysle ktorého „ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na to základe ho prípade zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane“.

16.8. V preskúmvanej veci dovolateľka zodpovedajúcim spôsobom nevymedzila nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, tak ako to predpokladá ustanovenie § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 tohto právneho predpisu. Dovolaiteľka navyše žiadnym spôsobom nenastolila, nevymedzila, neformulovala, nepomenovala právnu otázku zásadného významu, pričom uvedené vymedzenie nebolo možné ani vyabstrahovať z dovolania ako celku (postupujúc podľa § 124 ods. 1 CSP) bez toho, aby bola znevýhodnená procesná protistrana. Preto dovolací súd nemohol svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorá otázka nebola v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte riešená. Za týchto okolností dovolací súd nemohol pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný, či odvolací súd. Dovolací súd dodáva, že samotné polemizovanie dovolateľky s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017). Na základe uvedeného preto dovolací súd uzatvára, že neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP.

17. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne, v ktorom namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 CSP, odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.